1847. N°. 39.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 14 Mei.

De GOUVERNEUR der Provincie *Drenthe*, herinnert alle houders van **PRETENSIEN** ten laste van de **Departementen van Algemeen Bestuur**, dat krachtens de Wet van 8 November 1815 (Staatsblad no. 51), de tijd tot het indienen hunner rekeningen, memoriën en declaratien *over den jare 1846*, met *den laatsten Junij* aanstaande finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene dier stukken meer zullen kunnen worden aangenomen.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
7 Mei 1847. DE VOS VAN STEENWIJK.

De GOUVERNEUR der provincie DRENTHE maakt aan de daarbij belanghebbenden bekend, dat de aardebaan van den provincialen weg tusschen *Gieten* en den tolweg der stad *Groningen* nabij *Bareveld*, met de daarin benoodigde bruggen, zoo ver is afgewerkt, dat de passage daarover kan plaats hebben.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
10 Mei 1847. DE VOS VAN STEENWIJK.

EXTRACT.

Het Provinciaal Geregtshof van Drenthe,

Gelezen de daartoe strekkende voordragt, gedaan naar voorschrift der deswege bestaande bepalingen;

Heeft herbenoemd tot Leden van den Raad van Toezigt en Discipline voor de Advocaten bij dit Hof toegelaten, de Heeren:

Mr J. TONCKENS en
Mr Jhr A. W. VAN HOLTHE VAN ECHTEN,

om aftetreden op den 1 Mei 1850.

Gedaan te Assen in de Algemeene Vergadering van het Hof op maandag den 10 Mei 1847.

In kennisse van mij
G. W. VAN DER FELTZ, *Griffier.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad *Assen*, brengen bij dezen ten gevolge besluit van H.H. Gedeputeerde Staten van den 29 April jl. no. 6 (Provinciaal Blad no. 16), ter kennisse der belanghebbenden:

I. Dat volgens art. 19 van 't Reglement op 't beheer der Wegen en Waterlossingen in deze Provincie, *geene verdeeling* of *uiteenscheiding* van *Marktegronden* zal *mogen plaats hebben*, *zonder dat het ontwerp* daartoe *vooraf* de *goedkeuring* van H.H. *Gedeputeerde Staten* zal hebben verkregen.

II. Dat, vermits die bepalingen *algemeen* zijn en daarbij *geene uitzonderingen* zijn gemaakt, derhalve ook de *goedkeuring* van H.H. Gedeputeerde Staten wordt *vereischt* en *behoort gevraagd* te worden, op *alle plannen van Markteverdeeling*, *zonder onderscheid*, hetzij de verdeeling de *geheele Markte* of *slechts* een *gedeelte* van dezelve betreft.

III. Dat op de Plaatselijke Besturen de verpligting rust, om te zorgen en toetezien, dat *alle Wegen* en *Voetpaden* tot *openbaar gebruik* bestemd, en alle *Waterlossingen* van *eenig belang*, welke bij, of ten gevolge van Marktescheidingen worden daargesteld, of verlegd, *beantwoorden* aan de *vereischten*, welke voor de aan de *Schouw onderworpene Wegen*, *Voetpaden* en *Waterlossingen* bij 't opgemelde Reglement zijn voorgeschreven.

Wordende de belanghebbenden uitgenoodigd, om, wanneer er reeds verdeelingen van Markten in deze Gemeente hebben plaats gehad, of plannen van verdeeling zijn opgemaakt, waarop *de goedkeuring* van Gedeputeerde Staten *niet* is *aangevraagd*, daarvan aan Ons *opgave* te doen *vóór den 31 dezer*.

En zal deze worden opgenomen in de *Drentsche Courant* en afgelezen en aangeslagen.

Assen, *3 Mei 1847*.
Burgem. en Weth. voorn., H. J. OOSTING,
Van wege dezelve, MEINSMA.

Nederland.

Zr Ms bezoek te Amsterdam, dat voorloopig op den 17 ek. bepaald was, is op nieuw eenige dagen uitgesteld, omdat de grootvorst *Constantyn* van Rusland den 18 te 's Hage verwacht wordt. Den 10 is ZM. te voet uitgegaan en heeft in 't Voorhout de kermis bezocht en vele aankoopen gedaan. De prinses van Oranje heeft onzen beeldhouwer *Roijer* eene gouden snuifdoos geschonken uit erkentenis voor zijne lessen in de boetseerkunst, welke kunst HKH. sints korten tijd beoefent.

Men verhaalde den 11, ter beurze te Amsterdam, dat de regering, om 't binnenkomen der verwachte schepen met graan te bespoedigen, zes stoombooten beschikbaar gesteld heeft om die schepen in zee, waar 't noodig mogt zijn, op sleeptouw te nemen. Twee dezer stoomschepen zouden naar de Oostzee, twee naar 't Kanaal, en twee naar de straat van Gibraltar bestemd zijn. De *N. Rott. Ct* meent uit zekere bron te weten, dat de regering werkelijk dien maatregel beraamd heeft.

De anchovisch-vangst op de Zeeuwsche Stroomen is aangevangen en gaat naar wensch, zoo ook de visscherij op de Zuiderzee.

Men leest in 't dagblad *de Tijd*: »Betreffende den door de dagbladen onlangs medegedeelden overgang tot het catholicisme van den sultan van Banka en Billiton, meldt een brief van den zendeling *Benrie* te Singapore, 't volgende: »'t Opperhoofd der Chinezen te Banka begaf zich naar Singapore, om aldaar 't H. Doopsel te ontvangen, zoo als hij 't werkelijk ontvangen heeft, alsmede de sacramenten des vormsels en van 't H. Altaargeheim. Bij zijne terugreis naar Banka verzocht hij mij hem te volgen, ten einde

ook aan zijne geheele familie en aan 15 andere personen, die ik in 't catholijk geloof onderwezen had, 't H. Doopsel toetedienen. Op deze reis moest ik ook eene kapel inwijden, die 't opperhoofd der Chinesche volksplanting aldaar had opgerigt voor de godsdienstoefeningen der nieuw bekeerden en van 't aantal andere christenen, die ik gedurende mijne zending 't geluk had genoten tot het cath. geloof te bekeeren. Ik moet den hoogsten lof toekennen aan de godsvrucht van 't chinesch opperhoofd en van de nieuwbekeerden van zijn volk. Schoon in 't eerste berigt dezer gewigtige gebeurtenis dit opperhoofd verkeerdelijk *Sultan van Banka* is genoemd, is zijne bekeering tot het catholicisme niettemin een feit, dat zeer bemoedigend is wegens den grooten invloed, dien hij op zijne landgenooten uitoefent. Men weet dat 't eiland Banka, 't welk zeer rijke tinmijnen bevat, onder nederlandsche heerschappij staat. Deszelfs bevolking, ongeveer 40,000, en die van Billiton, omstreeks 20,000 zielen bedragende, bestaat bijna geheel uit Chinezen, herkomstig van de provinciën To Kien en Kan-tong. Deze talrijke vreemde bevolking heeft de wetten en gebruiken van haar land behouden; daarom gehoorzaamt zij aan 't opperhoofd, waarvan ik gesproken heb, terwijl deze op zijne beurt afhankelijk is van den nederlandschen Gouverneur-Generaal. Ik ben thans op 't punt mij naar Banka te begeven, voorzien van noodige magtiging voor mijne gewigtige zending."

Te Groningen zijn de binnen de wallen der stad geplaatste rijks buskruidmagazijnen, voor velen eene oorzaak van bezorgdheid; ten gevolge herhaalde adressen daarover, heeft het Depart. van Oorlog zich bereid verklaard een vredes-buskruidmagazijn buiten de stad te doen bouwen, zoo de stad of hare ingezetenen de kosten ten beloope van hoogstens *ƒ* 10,000, wilden dragen. Men tracht nu door vrijwillige bijdragen der ingezetenen *ƒ* 5000 bijeentebrengen, zullende dan de stads kas 't overige verschaffen.

De raad der stad Groningen heeft den 10, uithoofde de prijs van 't roggebrood tot 81 cent de 4 nederl. ponden was geklommen, de heffing der stedelijke opcenten op de rijksgemaalbelasting der rogge alsmede de stedelijke belasting bij invoer van roggen meel en gebak, onder Zr Ms goedkeuring, geschorst van 11 Mei tot 15 Julij ek.

Volgens de *Zwolsche Ct*, zal 't staatsexamen voor de toelating tot 't akademisch onderwijs, dit jaar te Zwol plaats hebben.

De verloopen maand April was voor Schoklands bewoners merkwaardig. 't Is den kustbewoners der Zuiderzee bekend, dat de haringvisscherij bepaaldelijk plaats heeft van even vóór of met Allerheiligen tot aan Paschen. In vorige jaren pleegde men na Paschen daarmede optehouden, terwijl de meeste visschers zich gereed maakten tot de buiten-vischvangst in de Noordzee enz. Maar wat heeft nu plaats gehad? 't Weder guur en koud blijvende, zetten die visschers, welke niet naar de Noordzee vertrokken, 't haringslepen voort, met goed gevolg, meestentijds in de nabijheid des eilands; ook die van Vollenhoven deelden ruim daarin, totdat den 20 zich windstilte opdeed. Die van fuiken voorzien waren, bragten ze te water. Dien dag reeds werd er buitengewoon veel gevangen; maar den 21 de stilte niet minder zijnde, waardoor 't slepen gestaakt moest worden, bleef er geen fuik meer op zolder; elk bevlijtigde zich; men gunde zich pas den tijd tot eten; 't was een tooneel van bedrijvigheid, zoo als niemand zich herinnerde. Men kon maar blijven scheppen; was eene fuik ledig, de volgende was weer vol; de hoeveelheid der gevangen haring werd niet meer met tallen (200 is een tal) maar bij lasten (50 tal is een last) genoemd en verkocht. 't Vischveld was op eene bepaalde ruimte van de buurt Emmeloord af tot ruim 1000 ellen zuidwaarts langs 't eiland en op nog minder breedte. Den 22 was de loop niet meer zoo sterk, en daar er weldra ook weder wind kwam, ging men weer tot slepen over, welke wijze van visschen ook nog buitengewoon gelukte. Men voer daarmede voort tot 3 Mei, 'tgeen de oudste lieden aldaar niet heugt. Gelukkig kwamen er veel opkoopers, tot 10 partijen toe, zoodat de prijs gemiddeld op 40 à 50 cents het tal bleef, ongewoon zoo buitentijds. Men rekent algemeen, dat de maand April alleen meer voordeel heeft opgeleverd, dan de 5 vorige maanden, immers voor degenen die aan 't haringvisschen gebleven zijn.

Uit Arnhem wordt berigt, dat het tegenwoordig saisoen bijzonder voordeelig geweest is voor de elft-visscherij; bij menschengeheugen is niet zooveel elft tegelijk aan de markt gezien als thans, zijnde zoo te Arnhem als te Nijmegen op enkele dagen ver boven de 1000 stuks in den afslag geweest.

In den nacht van den 11 op den 12 is te Norg in de kom der gemeente de woning van den bakker *de Vries* met de schuur afgebrand; de brand is in 't achterhuis aangekomen, men weet niet hoe, terwijl de bewoners te bed waren; door de buren, die den brand ontdekten, gewekt, moesten zij in allerijl 't huis verlaten, en hebben van den inboedel niets gered dan een bed en eene koe, die nog door de vlam geleden heeft.

De boekhandelaar *Kruseman* te Haarlem zal eene Leerrede uitgeven van Ds van der Pot, *geheel ten voordeele der noodlijdenden in den Bommelerwaard*, voor den prijs van 50 cents. De naam van *v. d. Pot* en het liefdadig doel zijn zeker eene dringende aanbeveling. De uitgevers dezer courant zullen 't bedrag der door hen verkochte exemplaren *dadelijk* en *zonder eenige korting* overmaken aan den hr *Kruseman*.

Men heeft treurige berigten omtrent den hoogen waterstand in den polder van Mastenbroek; als de hoofdoorzaak van dat groot onheil wordt de bekribbing van 't Zwolsche Diep aangemerkt, die de geregelde afwatering ten eenemale belet [*Kamper Ct*].

De *Delftsche Ct* meldt, dat den 9 in de nieuw gebouwde kerk in de Schoolsteeg te Delft, hoofdzakelijk bestemd voor de bedeelden der Kamer van Charitaten, voor 't eerst gepredikt is, door Ds *Oort*, die tot tekst had *II* Cor. 8 vs 9. Dit kerkgebouw is deels uit vrijwillige bijdragen gesticht.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Bij de verdediging der in de zitting van den 6 aangenomen voordragt op de graanregten, zeide de Minister van Financien: »De strekking van 't ontwerp is thans deze: 1° dat de schaalregten definitivelijk zijn en blijven afgeschaft; 2° dat die door de vaste regten in art. 2 opgenoemd, worden vervangen; en 3° dat na verloop van vier jaren, de hoegrootheid dier vaste regten, *niet de quaestie of men schaalregten zal invoeren*, nader ter sprake zal worden gebragt, met het doel om die of aldus onveranderd te behouden, of te verminderen of te vermeerderen."

Wat ZExc. in de derde plaats over de strekking der voordragt gezegd had, vond tegenspraak; althans de hr *Nap* zeide bij zijn gevoelen te blijven, dat door deze wet *geene beslissing tusschen de beide beginsels* plaats heeft.

Bij de verdediging van het in de zitting van den 8 aangenomen wetsontwerp tot regeling en afsluiting der fondsen voor kwade posten [zie n. 38], sprak de Minister van Financiën ook over de bewering der Rekenkamer, dat zoo eene uitgaaf bij de wet is bewilligd, zonder dat daarbij eene eigenlijke begrootingswet is gevoegd, dan nog eene nadere wet noodig is om de uitgave verevend te krijgen. ZExc. vraagt, of in zoodanig geval de Rekenkamer, een ligchaam dat hij alle achting toedraagt, zich niet een te groot denkbeeld van hare magt maakt, door zich als 't ware te stellen boven de uitvoerende, neen boven

de wetgevende magt? Zoo de wetgever eene uitgaaf beveelt, en de Rekenkamer later weigeren kan die uitgave te vereve-nen als niet gegrond op eene begrootingswet of eene daarmede gelijkstaande wet, dan, zegt ZExc., kan de uitvoerende magt het niet volhouden in de volbrenging harer verpligtingen; dan stelt zich de Rekenkamer zelfs boven de wetgevende magt; kortom, dan zal er een collegie zijn, dat den behoorlijken gang der zaken zal kunnen stremmen en dan is 't onmogelijk tot een gaven staat van zaken te komen."

»Dat de staatsrekening nog niet bij deze Kamer is ingekomen, zegt de Minister, is mede te wijten aan de moeijelijkheden door de Rekenkamer veroorzaakt; ik schroom niet te verklaren, dat ik meer last en moeijelijkheden van den kant van dat collegie heb ondervonden (de redenen er van zal ik hier niet onderzoeken) dan al de moeijelijkheden, die men van de groote financieele maatregelen tot herstel van 's lands financien, nu 3 jaren geleden, tot stand gebragt, heeft voorgespiegeld, en dat ik in de daarstelling dier groote en veelomvattende maatregelen, minder zwarigheden heb ondervonden, dan die welke geboren worden uit de belemmeringen, welke mij van den kant der Rekenkamer telkens en bij voortduring worden voor de voeten geworpen."

De hr *van Panhuys* verdedigde de Rekenkamer. »Zij heeft, zeide hij, gezworen de wet houdende hare instructie, optevolgen, en daarin leest zij, dat alle uitgaven op begrootingswetten of daarmede gelijkstaande wetten moeten gegrond zijn; dit niet het geval zijnde, mag zij niet vereffenen. Geene verevening mag plaats hebben, tenzij de Rekenkamer zich kunne overtuigen, dat de aard der uitgave met de omschrijving van den post overeenstemt. ZExc. zeide dat dit collegie zich zoodoende zou stellen boven de uitvoerende, ja boven de wetgevende magt, maar daarin vind ik niets zonderlings; soms is de Rekenkamer het beslissend collegie, maar ze is daartoe bevoegd en verpligt door hare instructie. Zij is werkelijk de beslissende magt, waar het geldt de beoordeeling van de wettigheid der uitgaven, en waar verevening moet plaats hebben. Hare instructie alleen heeft haar tot die magt verheven, en zoolang dezelve bestaat, zal die magt haar verleend zijn. Misschien zijn er bepalingen in de instructie die voor verbetering vatbaar zijn. Het collegie gevoelt en wil dit zelf, blijkens de verslagen van haar uitgegaan, en waarin zij zelve wijst op moeijelijkheden in sommige opzigten ontstaan. Maar zoolang de instructie niet is veranderd, moet de Rekenkamer zich er stipt aan houden. Dit weinige meende ik te moeten aanvoeren tot verdediging van een collegie, dat van 't hoogste belang is en 't welk reeds veel invloed heeft uitgeoefend op 't beheer onzer financien."

De Minister antwoordde, dat de vraag niet is, of de Rekenkamer hare instructie moet nakomen, maar of de uitlegging, die de Rekenkamer aan eene bepaling dier instructie meent te moeten geven, en die haar boven de wetgevende magt stelt, de ware is. ZExc. beweert dat deze uitlegging onjuist is.

Dezer dagen is rapport uitgebragt door de daartoe benoemde commissie over het aan de Kamer ingezonden verslag der Rekenkamer over 't dienstjaar 1845. Dit rapport zegt ten slotte: »Het zal UEMog. gebleken zijn, dat het er ver af is, dat de wet van 5 Oct. 1841, houdende de instructie der Rekenkamer, in geen opzigt aanvulling en verbetering behoeve, of de uitvoering in elk punt behoorlijk zou zijn geregeld. Maar ook van den anderen kant zullen UEMog. de overtuiging bekomen hebben, en eene nadere lezing van 't verslag zelf der Rekenkamer zal die versterken, dat er in meer dan één opzigt vooruitgang plaats heeft en dat de wet onderscheidene voorschriften bevat, die meer dan vroeger een geregelden gang van zaken bevorderen. Gemaakt, nadat een min ordelijk beheer eene sterke zucht naar voldoende waarborgen had opgewekt, bevat zij vele heilzame voorschriften, om tegen terugkeer daarvan te vrijwaren; maar zij heeft ook hier en daar aan de Algemeene Rekenkamer eene grootere magt gegeven dan een redelijke staat van zaken vordert, 'tgeen òf botsingen en stremming òf afwijking van de wet moet te weeg brengen. De ondervinding heeft het reeds aangetoond, en Uwe Commissie heeft ook getracht zulks, waar haar dit voorkwam, aantewijzen. 't Beginsel der ministeriele verantwoordelijkheid ten aanzien van 't geldelijk beheer in den Staat, heeft daarbij niet die ontwikkeling bekomen, die de veranderingen der Grondwet in 1840 schenen medetebrengen."

In de zitting van den 3 zijn ingekomen negen gelijkluidende adressen van landbouwers te Onstwedde en Vlagtwedde tegen 't bepaalde bij art. 6 sub 6° van 't derde Boek van 't voorgedragen Strafwetboek, inzooverre daardoor 't verbranden der veenkorst tot het verbouwen van boekweit onmogelijk zou worden gemaakt.

In 't voorloopig verslag over 't budget voor 1848 en 1849 komt nog 't volgende voor: »Op nieuw is de strekking tot centralisatie bij 't depart. van binnenl. zaken bestaande, ter sprake gebragt. Naar 't oordeel van eenige leden, worden vele takken van bestuur, die de Grondwet aan de Provinciale Staten overlaat, tot in kleinigheden van uit dat departement geregeld. Anderen meenden dat zonder eenige centralisatie geen krachtig bestuur mogelijk is. Doch allen vereenigden zich in de ernstigste bedenkingen omtrent de weinige voortvarendheid bij dit departement; men kan zich toch niet verklaren, hoe bij 't overgroot getal ondergeschikte ambtenaren, zoo deze de noodige geschiktheid bezitten, zoo weinig wezenlijks wordt tot stand gebragt. Nergens toch is 't aantal der terugblijvende wetsontwerpen zoo groot, en nergens is de voorziening in die behoeften meer dringend. De evengemelde geest van centralisatie schijnt, naar 't oordeel der leden, die zich daarover bezwaren, nu en dan doortestralen in de uitbreiding, die men aan de magt en den werkkring der Gouverneurs heeft trachten te geven; men heeft zich daardoor, naar 't oordeel dier leden, moeijelijkheden geschapen, die men ligtelijk zou hebben kunnen voorkomen. Bij den zich ontwikkelenden geest van openbaarheid ten aanzien van gewestelijke en plaatselijke aangelegenheden, heeft men vooral gemeend die opmerking niet te moeten terughouden, ten einde men niet met onvoorzigtige hand daar gevaren scheppe, waar van den natuurlijken gang der ontwikkeling niets anders dan goeds te wachten schijnt.

»De vele gebreken, die naar 't gevoelen van bevoegde beoordeelaren onze instellingen van hooger onderwijs aankleven, doen den wensch naar eene grondige herziening van dit onderwerp steeds luider worden. Vele leden oordeelen, dat art. 143 der Grondwet geen twijfel overlaat, of zulks moet bij eene wet geschieden, die dan tevens de inrigting van 't middelbaar onderwijs zou moeten bevatten. Intusschen zoolang de tegenwoordige verordeningen bestaan, moeten ze stipt worden nageleefd. De tijdige opening en de bestendigheid in 't geven der openbare lessen van hooger onderwijs, schijnen hier en daar te wenschen te laten. 't Zou misschien niet ten eenemale overbodig zijn, aan de curatoren de handhaving dier verordeningen aantebevelen. Vele leden twijfelen, of de staatsexamina, zooals ze thans zijn ingerigt, doelmatig zijn; huns inziens moeten de hoogescholen voor elk openstaan, die vertrouwt van het daar gegeven onderwijs nut te kunnen trekken, terwijl alleen bij 't intreden der maatschappij zulke staatsexamina heilzaam zouden kunnen zijn. Anderen verlangen de voltooijing van 't aangevangen werk door de invoering ook dezer latere examina.

»De uitbreiding der actieve zeemagt is sedert jaren de ernstige wensch van alle leden der Kamer geweest; telkens is daarop aangedrongen; elke bedenking tegen

de begrooting van dit departement gemaakt, sloot zich steeds aan dit hoofddenkbeeld aan: daarin alleen is veiligheid voor onze kolonien, handhaving onzer magt en aanzien, en bescherming onzer gewigtigste belangen gezocht. De omstandigheden die sedert de aanneming der loopende begrooting zijn voorgekomen, en nog meer de gebeurtenissen, die zich onmiskenbaar in de toekomst voorbereiden, hebben dien wensch aanmerkelijk versterkt, en bij 't onderzoek dezer begrooting de algemeene aandacht op de vragen bepaald, of aan de verbetering der materiele zeemagt, waardoor alleen de uitbreiding der active zeemagt mogelijk is, eene krachtige hand is gelegd en of voor eene noodzakelijke verdere versterking der materieele zeemagt ook eene verhooging dier geldmiddelen noodig is.

»De meening dat op den duur geen *f* 12,000,000 aan Oorlog kunnen worden besteed, heeft meer en meer veld gewonnen. Men vreest dat overspanning op dit punt in vredestijd ons zal uitputten en weerloos in oorlogstijd maken. Vele leden dringen ten ernstigste bij de Regering aan, dat zij de uitgaven voor oorlog, althans tijdelijk, zoozeer inkrimpe, dat en in de onmiskenbare behoefte tot uitbreiding onzer zeemagt kunne worden voorzien, en een zoodanig overschot op de inkomsten overgelaten worde, dat men met eenige vrucht aan de delging van staatsschulden denken kunne. De teekenen des tijds zijn niet ongunstig voor de duurzaamheid van den algemeenen vrede; doch wanneer een algemeene oorlog over Europa mogt ontbranden, zouden wij krachtiger onze onzijdigheid of onafhankelijkheid kunnen handhaven, zoo wij met eene magtige oorlogsvloot en bloeijende geldmiddelen bij of in dit algemeene strijdperk optraden, dan wanneer wij de dan te wachten gebeurtenissen met eene geheele rij zwak bezette vestingen, eene onbeduidende zeemagt en uitgeputte schatkist moesten tegemoetgaan."

In de zitting van den 11 is met 44 tegen 10 stemmen aangenomen 't wetsontwerp tot herstel van verliezen door het teloorgaan van rijks schuldbrieven.

Op 't eind dezer week zal de Kamer voor 3 a 4 weken uiteengaan; bij de hervatting harer werkzaamheden zullen de antwoorden der regering op de gemaakte bedenkingen nopens 't budget en 't Strafwetboek gereed zijn.

Buitenland.

Te Hanover zijn sedert 17 April pogingen aangewend om 't paardevleesch als voedsel intevoeren, ten gevolge waarvan reeds 10 paarden geslagt en verkocht zijn. Men heeft alzoo 5000 pond dierlijk voedsel gewonnen en 't vooroordeel tegen paardevleesch gefnuikt.

De bakkers te Weimar zijn door de stedelijke overheid gelast geen brood te verkoopen dan dat minstens 24 uren oudbakken is. Dergelijke maatregel is in 1799 in Engeland genomen bij groote schaarste. 't Gebruik van oudbakken brood bespaart $^1/_{10}$.

Noordlaren, den 11 Mei 1847. Heden morgen, omstreeks 2 uur, overleed onze waarde en zorgdragende Vader en Behuwdvader, *Willem Jans Assies*, in den ouderdom van 76 jaren en ruim 8 maanden. Zijn leven was voor hem en ons dierbaar. Na eene langdurende sukkeling en veel lijden was zijn einde zacht en kalm; hopende met hem door de genade Gods in Christus zalig te zijn.

Langs dezen weg geven wij hiervan kennis aan familie, vrienden en bekenden.

J. ASSIES.

Mede in naam van mijne zusters en aangehuwde broeders.

De Notaris Mr *H. J. Carsten*, te Hoogeveen, zal ten verzoeke van *Jan van Dalen*, grutter te Hoogeveen, op woensdag den 19 Mei ek. des avonds te zeven ure, ten huize van *Hendrik Brink*, kastelein te Hoogeveen, bij toeslag publiek verkoopen: **Een hecht en weldoortimmerd Winkelhuis**, met daarin aanwezige **Grutterij**, **Erf en Tuin**, staande en gelegen aan de Noordzijde der Schutstreek te Hoogeveen; waarin gedurende een aantal jaren met succes de **Grutters- en Kruideniers-affaire** is uitgeoefend.

H. J. CARSTEN,

Hoogeveen, 12 Mei 1847. *Notaris.*

☞ Door J. OOMKENS Jz. te *Groningen* is heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld: **De ontworpene Kanalisatie van Drenthe** uit het ware oogpunt beschouwd en in hare waarde geschetst, door A. KOMMERS, Pz., *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en der Publieke Werken in de Provincie Drenthe.* Met een kaartje. *Gedrukt voor rekening van den Schrijver.* *f* 1.50.

Dit werkje zal in deze dagen, nu de *Kanalisatie van Drenthe* ieders belangstelling gaande maakt, vooral ook om de betrekking, waarin de geachte Schrijver tot die grootsche onderneming staat, vele belangstellende lezers vinden.

Koevorden, 10 *Mei.* Rogge *f* 15; Boekweit *f* 10.50; Boter, ned. pond *f* 0.55.

Hoogeveen, 11 *Mei.* Rogge *f* 15.15; Boekweit *f* 10.60; Boter n. p. *f* 0.65; Honig n. p. *f* ».».

Ter markt aangebragt: 37 mudd. Rogge; 22 mudd. Boekw.; 20 pond. Boter; 0 pond. Honig.

Assen, 12 *Mei.* Rogge *f* 15 a *f* 13.75; Boekweit *f* 10.50 a *f* 10.00; Aardappelen *f* 5.10 a *f* 4.00; Boter *f* 0.75 a *f* 0 65; Hooi *f* 2.00 de 100 Ned. pond; Stroo *f* 1.75 de 100 Ned pond.

Aantal: 70 mud Rogge; 14 mud Boekw.; 60 mud Aardappelen; 47 Ned. pond Boter; 1500 pond. Hooi; 9000 pond. Stroo; 74 Wagens.

Kampen, 10 *Mei.* Tarwe *f* 17.25 a *f* 18. Rogge *f* 15 a *f* 16. Boekweit *f* 11.50 a *f* 12. Garst *f* 9.25 a *f* 10. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 17 a *f* 17.50.

Groningen, 11 *Mei.* Tarwe *f* 16.75 a *f* 17.75. Rogge *f* 14.80 a *f* 15.80. Boekweit *f* 11 a *f* 11.60. Gerst *f* 9.90 a *f* 10.90. Dikke haver *f* 5.35 a *f* 7. Voerhaver *f* 4.90 a *f* 5.75. Paardeboonen *f* 12 a *f* 12.75. Koolzaad *f* 11.75 a *f* 12.25. Gort grove *f* 15.50 a *f* 16.50, parel 100 ned. pond *f* 21 a *f* 23. Raapolie per vat *f* 35. De prijzen blijven rijzen. Tarwe 25 cts, rogge 30 cts, boekweit 80 cts, gerst 40 cts, haver 20 en 30 cts, boonen 50 en 75 cts, gort 50 en 75 cts hooger verkocht. Koolzaad ging af tot vorige prijzen met weinig affaire.

Amsterdam, 12 *Mei.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $57\frac{7}{8}$ a 58; dito 3 pct $70\frac{1}{16}$ a $\frac{1}{4}$; dito op resc. 3 pct. $70\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$; Werk. Sch. 4 pct $89\frac{3}{16}$ a $\frac{7}{16}$; O.I. leening 4 pct $89\frac{7}{16}$; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct $87\frac{1}{2}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct 173 a $\frac{1}{8}$; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijn-spoorweg $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Aand. Holl. Spoorweg Maatschappij » a ».

— Op de jaarmarkt den 7 jl. te **Diever** gehouden waren aanwezig 280 paarden; 348 runderen en 60 varkens. De handel in paarden en runderen was zeer willig, in varkens matig; de paarden golden van *f* 25 tot *f* 300, runderen van *f* 20 tot *f* 85 en varkens van *f* 8 tot *f* 22.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.